SKATTENYTT

OFFICIELLT ORGAN FÖR TAXERINGSNÄMNDSORDFÖRANDENAS RIKSFÖRBUND

NR 1—2 1987

Nyheter i skattelagstiftningen under år 1986

Av kammarrättsassessorn David Ask

Skatt på inkomst och förmögenhet

Med tillämpning vid 1987 eller tidigare års taxering
Avdrag för ökade levnadskostnader vid arbete inom byggnads- och anläggningsbranschen
Prop. 1985/86:45, SkU 1985/86:9; SFS 1985:1017
Prop. 1986/87:45, SkU 1986/87:15; SFS 1986:1244

Avdrag för ökade levnadskostnader med belopp motsvarande uppburet traktamente medges normalt inte under längre tid än två år vid arbete på en och samma plats utanför den vanliga verksamhetsorten (den s.k. tvåårsregeln). Genom riksdagsbeslut i december 1983 bestämdes att skattskyldiga som vid arbete inom byggnads- och anläggningsbranschen fortlöpande haft sin arbetsplats förlagd till en och samma ort utanför den vanliga verksamhetsorten under längre tid än två år vid 1984 och 1985 års taxeringar skulle vara berättigade till avdrag för ökade levnadskostnader enligt likartade principer. Lagstiftningen har därefter fortlöpande förlängts och skall enligt riksdagsbeslut i december 1986 gälla t.o.m. 1989 års taxering.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Allemanssparandet och vinstsparandet
Prop. 1985/86:50, FiU 1985/86:7; SFS 1985:1078
Prop. 1985/86:150 bilaga 1, FiU 1985/86:34; SFS 1986:497, 522 och 524

Det s.k. allemanssparandet har förekommit i två former, sparande på riksparkonto i bank och värdepapperssparande i kapitalsparfond. Avkastningen är skattefri. Tidigare utgjorde högsta tillåtna månadsinsättning i allemanssparandet 800 kr. Totalt fick en sparares sammanräknade nettoinsättningar i båda sparformerna uppgå till högst 30 000 kr.

I syfte att stimulera hushållssparandet medgavs att ytterligare insättningar på sammanlagt 5 000 kr fick göras under första kvartalet 1986. Samtidigt höjdes gränsen för de ackumulerade nettoinsättningarna till 35 000 kr.

Härefter har termerna riksparkonto och kapitalsparfond bytts ut mot allemanssparkonto och allemansfond. Vidare har maximinivån för insättningar i allemanssparandet höjts från 35 000 till 50 000 kr. Räntan har sänkts till att motsvara det av riksbanken fastställda diskontot, en sänkning med 1,25 procentenheter. De särskilda bestämmelser för ungdomar som bosparar i HSB:s sparkassa, som innebär att reglerna om allemanssparkonto får tillämpas, har utsträckts till att omfatta även Riksbyggens bosparande för ungdomar. De nya reglerna har trätt i kraft den 1 juli 1986.

Vissa förändringar har också genomförts för bankernas vinstsparande. Den del av räntan som kan lottas ut har höjts från 2 till högst 4 %. Den skatt som hädanefter tas ut på vinstutbetalningar har höjts till 40% för att bättre motsvara den normala beskattningen av kapitalinkomster. Vidare skall det under perioden december 1986 — februari 1987 vara möjligt att, utöver sedvanliga månadsinsättningar om högst 800 kr, sätta in ytterligare högst 5 000 kr i vinstsparandet.

Timersättning vid svenskundervisning för invandrare
Prop. 1985/86:67, UbU 1985/86:10; SFS 1986:161

Timersättningen vid den grundläggande svenskundervisningen för invandrare skall behandlas på samma sätt som den timersättning som utgår vid grundvux, alltså som skattepliktig inkomst av tjänst. En ändring har därför gjorts i punkt 12 av anvisningarna till 32 § KL. Bestämmelserna har trätt i kraft den 1 juli 1986 och skall tillämpas första gången vid 1987 års taxering.

Avyttring av tillgångar som erhållits genom utdelning
Prop. 1985/86:78, SkU 1985/86:21; SFS 1986:124 (se även SN 1986 s 343)

Enligt ett avgörande av regeringsrätten under hösten 1985 skulle vid beräkning av realisationsvinst på aktier, som erhållits genom utdelning, marknadsvärdet på aktierna vid utdelningen tas upp som ingångsvärde även om mottagaren var ett företag som inte var skattskyldigt för utdelningen. Som en konsekvens härav kunde en värdestegring på ett företags kapitaltillgångar — för-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

utom aktier främst andra värdepapper och fastigheter — undantas från beskattning genom att tillgångarna delades ut till ett annat företag som var befriat från beskattning för aktieutdelningen, t.ex. enligt kedjebeskattningsreglerna. Det mottagande företaget kunde sedan tillgodoföra sig värdestegringen genom att avyttra tillgångarna utan att beskattas härför.

Riksdagen har därför beslutat att realisationsvinsten i sådana fall vid avyttringen skall beräknas på grundval av den anskaffningskostnad och anskaffningstidpunkt som gällt för det utdelande företaget. Vidare har en regel antagits vari det uttryckligen föreskrivs att värdeminskningsavdrag, när tillgången behålls i det mottagande företaget, skall beräknas på samma underlag som gällt för det utdelande företaget.

De nya bestämmelserna gäller omedelbart och skall tillämpas i fråga om tillgångar som förvärvats genom utdelning som beslutats efter utgången av år 1985.

Bidrag till idrottsföreningar för vissa arbetsgivaravgifter
Prop. 1985/86:82, SfU 1985/86:11

För utbetalda ersättningar till idrottsutövare har idrottsföreningarna — med stöd av ett avgörande år 1975 i försäkringsdomstolen — utgått från att arbetsgivaravgifter inte skulle komma att beräknas. Emellertid fann regeringsrätten, som numera är slutinstans i mål av förevarande slag, i en dom i juni 1985 (RÅ85 1:391) att en ersättning på ca 40 000 kr som en idrottsförening under år 1978 betalat ut till en ishockeyspelare var att jämställa med ersättning för förvärvsarbete på grund av anställning. Föreningen var därför enligt domen att anse som arbetsgivare i förhållande till spelaren. Den utbetalda ersättningen skulle läggas till grund för debitering av tillkommande arbetsgivaravgifter för föreningen för utgiftsåret 1978.

Enligt ett riksdagsbeslut i februari 1986 skall staten svara för de arbetsgivaravgifter som idrottsföreningar påförts eller kommer att påföras för ersättningar som betalats till idrottsutövare år 1985 eller tidigare år.

Underskott i verksamhet i utlandet m.m.
Prop. 1985/86:131, SkU 1985/86:43; SFS 1986:465-468

Riksdagen har infört en dispensregel som underlättar skattesituationen vid joint-venture-verksamhet i utlandet. Sådan verksamhet förekommer då svenska företag tillsammans med utländska går samman i ett gemensamt, ofta kostnadskrävande projekt. Enligt den nya regeln får regeringen — i syfte att främja samhällsekonomiskt betydelsefull verksamhet — medge att underskott i verksamhet i utlandet dras av i rörelse som bedrivs här i riket även om de förutsättningar som annars gäller för sådan avdragsrätt inte föreligger. Som exempel på sådan verksamhet nämns oljeprospektering och byggnads- och anläggningsverksamhet. Ett medgivande skall få avse 1977 eller senare års taxeringar.

[1] Se s 83.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

En annan fråga som behandlats samtidigt är möjligheten att från en inkomst här dra av ett underskott i en verksamhet som bedrivs i ett annat land och som enligt dubbelbeskattningsavtal inte skall beskattas i någondera landet. Bortsett från dispensfallen skall avdrag i fortsättningen inte medges för kostnader som är hänförliga till en intäkt som på grund av dubbelbeskattningsavtal är undantagen från beskattning i Sverige. De nya reglerna skall tillämpas fr.o.m. 1988 års taxering.

Slutligen har en lag om avräkning av utländsk skatt antagits vilken ersätter de nuvarande bestämmelserna om avräkning av utländsk skatt i kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt. Den nya lagen skall tillämpas fr.o.m. 1988 års taxering. (Se även SN 1986 s 554)

Skogskonto m.m.

Prop. 1985/86:150 bilaga 2, SkU 1985/86:50; SFS 1986:492

För att stimulera till ökad avverkning av skog har tillåtna insättningar på skogskonto höjts tillfälligt från 60 till 90 % av intäkterna vid försäljning av s.k. rotposter och från 40 till 70 % av intäkterna vid försäljning av s.k. leveransvirke. De högre procentsatserna skall gälla vid 1987-1989 års taxeringar.

Dessutom har en översyn av egenavgifterna för skogsägare aviserats. Bl.a. har man pekat på möjligheten att ändra reglerna så att skogsägaren kan redovisa vissa mindre ''brukandeinkomster'' utan att behöva betala egenavgift.

Inskränkt skattskyldighet

Prop. 1985/86:169, SkU 1985/86:47; SFS 1986:312

Svenska kyrkans stiftelse för rikskyrklig verksamhet och de stiftelser och bolag som bildats på initiativ av vissa huvudorganisationer på arbetsmarknaden för att utge permitteringslöneersättning har befriats från skattskyldighet för förmögenhet och för annan inkomst än av fastighet. Den inskränkta skattskyldigheten gäller fr.o.m. 1986 års taxering.

Engångsskatt på förmögenhet i livförsäkringsbolag m m

Prop. 1986/87:61, SkU 1986/87:17, 19 och 20; SFS 1986:1225-1231 samt 1387

En tillfällig förmögenhetsskatt — engångsskatt — tas ut på förmögenheten den 31 december 1986 i livförsäkringsbolag, understödsföreningar och pensionsstiftelser. Om brutet räkenskapsår tillämpas sker förmögenhetsberäkningen i stället vid utgången av det räkenskapsår som avslutas närmast efter denna tidpunkt. Enbart den förmögenhet som är hänförlig till livförsäkringar beskattas. Mindre institutioner är undantagna genom ett grundavdrag på 10 milj. kr, och skattskyldighet föreligger inte heller om verksamheten påbörjats efter år 1984. Aven företag med pensionsavsättningar faller utanför kretsen av skattskyldiga. Skattesatsen är 7 % och på förmögenhet hänförlig till K- försäkringar knappt 5 %. Deklaration skall ges in till RSV senast 5 må-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

nader efter den tidpunkt som ligger till grund för förmögenhetsvärderingen, alltså i normala fall den 31 maj 1987. Mindre skattebelopp skall betalas samtidigt med deklarationen, medan inbetalningen av större belopp kan delas upp på tre betalningstillfällen.

I fråga om kapitalförsäkringar sker dessutom vissa skatteskärpningar fr.o.m. 1988 års taxering. Vid taxeringen till statlig inkomstskatt för livförsäkringsbolag och understödsföreningar höjs skatten från 40 till 50 %. Vid förmögenhetsbeskattningen hos ägarna av kapitalförsäkringar skall i fortsättningen värdet av samtliga kapitalförsäkringar, som inte är rena riskförsäkringar, tas upp. Kapitalförsäkringar som meddelats i enlighet med ansökningar som inkommit till försäkringsbolagets huvudkontor före den 13 september 1986 skall dock även i fortsättningen vara fri från förmögenhetsskatt.

Beskattning vid avyttring av andelar i avkastningsfonder
Prop. 1986/87:40, SkU 1986/87:6; SFS 1986:971

De vinster och förluster som uppkommer vid försäljningar av andelar i en avkastningsfond skall vid beskattningen jämställas med ränta och hänföras till inkomstslaget kapital. Med avkastningsfond avses en aktiefond som innehar obligationer och andra slag av skuldebrev till ett värde som inte endast tillfälligtvis överstiger 25 % av fondens förmögenhet. Bakgrunden till de nya reglerna är att avkastningsfonderna i vissa fall kommit att utnyttjas för att helt eller delvis kvitta bort skatten på en reavinst och i andra skatteundandragande syften.

Själva avkastningsfonden som sådan skall även i fortsättningen beskattas enligt de regler som nu gäller.

De nya bestämmelserna skall tillämpas på avyttringar fr.o.m. den 16 oktober 1986. På tidigare förvärvade andelar som avyttras före utgången av år 1988 skall dock äldre bestämmelser fortfarande tillämpas.

Vinstdelningsskatt m.m.
Prop. 1986/87:42, SkU 1986/87:7; SFS 1986:1233-1235

Med verkan fr.o.m. 1985 års taxering har nya bestämmelser införts vid vinstdelningsbeskattningen för att undanröja vissa otillfredsställande skatteeffekter i samband med fusioner och vissa andra omstruktureringar, bl.a. i fråga om lageröverlåtelser. Avsikten är att några skatteeffekter inte skall behöva uppkomma, vare sig vid taxeringen till vinstdelningsskatt eller vid inkomsttaxeringen. Besvär över 1985 och 1986 års taxeringar som föranleds av de nya bestämmelserna får föras i särskild ordning.

I propositionen föreslogs också en anpassning av inkomstskattereglerna till de nya fusionsformerna för banker som kommer att genomföras inom kort. Denna del av propositionen kommer att behandlas under våren 1987.

Fr.o.m. 1987 års taxering höjs det fasta fribeloppet vid vinstdelningsbe-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

skattningen från 500 000 till 1 milj. kr. Vidare görs en precisering av begreppet intressegemenskap, vilket får betydelse vid bedömningen huruvida flera företag inom samma företagsgrupp skall få tillgodoräkna sig fribelopp och vid tillämpningen av inflationsavdraget för monetära tillgångar. Enligt de nya reglerna skall intressegemenskap anses föreligga i koncerner och vissa koncernliknande företagsgrupper och dessutom i andra fall om företagen — mot bakgrund av vem som har det faktiska inflytandet över företagen — står under en gemensam ledning. För stats- och kommunägda företag skall dessutom företagens huvudsakliga verksamhet vara av samma eller likartat slag. I lagen slås vidare fast att företagen skall lämna uppgift om eventuell intressegemenskap.

Beträffande kommissionärsförhållanden görs ingen ändring i fråga om vinstdelningsskatten men i lagen om statlig inkomstskatt anges uttryckligen att man vid prövningen av rätten till avdrag för koncernbidrag skall räkna den av kommissionärsföretaget bedrivna rörelsen som en del av kommittentföretagets verksamhet.

För att tillgodose ett behov av resultatutjämning inom en koncern får företagen fr.o.m. 1988 års taxering bortse från koncernbidrag vid vinstdelningsbeskattningen. En förutsättning är dock att det företag som mottagit bidraget inte fått avdrag för koncernbidrag till något annat företag vid inkomsttaxeringen.

Aktiebolagslagen förenklas så att uppskrivna medel efter uppskrivning av anläggningstillgångar kan användas för täckning av förluster enligt fastställd balansräkning i de fall då förlusten inte kan täckas av fritt eget kapital. Samtidigt gäller vissa restriktioner i fråga om rätten att disponera uppskrivningsbeloppet för vinstutdelning inom de närmaste tre åren, nämligen antingen att tingsrätten ger sitt tillstånd eller att aktiekapitalet ökats med minst ett belopp som motsvarar förlusten.

Med tillämpning vid 1988 eller senare års taxering

Företagsbot

Prop. 1985/86:23, JuU 1985/86:13; SFS 1986:121

Riksdagen har infört en ny ekonomisk straffsanktion — företagsbot — som skall kunna åläggas näringsidkare när brott har begåtts i deras verksamhet. Ådömd företagsbot skall inte vara avdragsgill vid näringsidkarens taxering. 20 § KL har kompletterats i enlighet härmed.

Socialavgifter

Prop. 1985/86:100 bil. 12, s. 88 och 190, SfU 1985/86:14; SFS 1986:331

Fr.o.m. år 1987 höjs arbetsmarknadsavgiften med 0,42 procentenheter till 2,006 % i syfte att finansiera vissa höjningar av arbetslöshetsförsäkringen.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Samtidigt höjs vuxenutbildningsavgiften med 0,006 procentenheter till 0,270 % för att finansiera en ökad medelstilldelning till vuxenstudiestödet.

Inkomstskatten för åren 1987 och 1988

Prop. 1985/86:130, SkU 1985/86:40; SFS 1986:507-514 (se även SN 1986 s 447)

Riksdagen har beslutat om vissa ändringar i skatteskalorna och reglerna för grundavdrag för åren 1987 och 1988.

För inkomståret 1987 har det kommunala grundavdraget bestämts till 9 000 kr, och samtidigt har det skattefria bottenskiktet i statsskatteskalan omvandlats till ett statligt grundavdrag på samma belopp. Även basenheten, som ligger till grund för statsskatteskalorna, har bestämts till 9 000 kr. Den s.k. brytpunkten, där gränsen går för 50 % marginalskatt, har höjts till 135 000 kr. och antalet skikt i skatteskalorna minskats. Ett fast belopp på 100 kr. har byggts in i grundbeloppet för alla som har beskattningsbar inkomst. Högsta marginalskatten blir 75 % vid en kommunal skattesats på 30 % och den s.k. begränsningsregeln har justerats så att den sammanlagda inkomst- och förmögenhetsskatten inte överstiger 75 % av inkomsten. Samtidigt har marginalskattespärren slopats.

Andra ändringar som får effekt fr.o.m. inkomståret 1987 är att sambeskattningen av makars B-inkomster har slopats och att rätten att utnyttja andra makens realisationsförlust, underskottsavdrag, övriga allmänna avdrag och förlustavdrag upphävts. Räntetilläggen har slopats utom såvitt avser räntefria eller ränteförmånliga lån från arbetsgivare. Rätten till kvittning mellan villaunderskott och kapitalinkomst har begränsats till 15 000 kr.

För år 1988 höjs det kommunala och statliga grundavdraget till 10 000 kr., liksom basenheten. Brytpunkten höjs till 150 000 kr. och antalet skikt i skatteskalorna reduceras ytterligare. Kvittningen mellan villaunderskott och kapitalinkomst slopas helt.

Begränsning av representationsavdraget

Prop. 1985/86:140, SkU 1985/86:38; SFS 1986:505

Riksdagen har beslutat om en begränsning i avdragsrätten för representationsmåltider i fråga om representation som utövas efter utgången av år 1986. Avdrag skall normalt inte medges med större belopp än som motsvarar skäliga utgifter för lunch.

Slopande av den kommunala garanti- och utbobeskattningen m.m.

Prop. 1985/86:150 bilaga 1, SkU 1985/86:50, SFS 1986 473 (se även SN 1986 s 447)

Prop. 1986/87:30, SkU 1986/87:5; SFS 1986: 1113-1118, 1129 och 1130

Beskattningen av fysiska personer i andra kommuner än hemortskommunen slopas fr.o.m. 1988 års taxering. I stället skall all inkomst beskattas i hemortskommunen. Vidare slopas garantibeskattningen av fysiska personers fas-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

tigheter, liksom det extra avdraget från inkomst av schablontaxerad fastighet.

Genom ett senare riksdagsbeslut har man gjort vissa följdändringar och förtydliganden som föranleds av beslutet.

Realisationsvinst vid försäljning av fastighet skall i fortsättningen beskattas i hemortskommunen även när fastigheten ligger i en annan kommun. Vidare omvandlas det nuvarande schablonavdraget vid allframtidsupplåtelser av fastigheter på 2 000 kr. för varje kommun till ett samlat schablonavdrag på 5 000 kr. i hemortskommunen. Då det gäller gamla outnyttjade förlustavdrag i en utbokommun skall dessa övergångsvis i oförändrad omfattning få dras av från inkomster i samma kommun. Begränsningarna i fråga om förvärvskälla för utnyttjande av vissa underskott i rederi-, luftfarts- och varvsrörelse med fast driftställe i en utbokommun skall således gälla på samma sätt som tidigare, liksom gamla realisationsförluster avseende fastighet i utbokommun.

Utländska bolags och utomlands bosatta fysiska personers skattskyldighet för inkomst av här i riket bedriven rörelse preciseras till att avse verksamhet som bedrivs från fast driftställe och begreppet fast driftställe ges samtidigt en ny definition. Vidare anges att riket skall anses omfatta även den svenska kontinentalsockeln.

Genom en ändring våren 1985 av det skatterättsliga bosättningsbegreppet kan personer som flyttat utomlands ändå komma att anses bosatta här, nämligen om de under beskattningsåret haft väsentlig anknytning — det kan i vissa fall bli fråga om skattemässig ”återbosättning” — till Sverige (prop. 1984/85:175, SkU 59). I sådana fall skall den kommun till vilken anknytningen är starkast anses som hemortskommun och följaktligen utgöra beskattningsort.

Slutligen sägs i propositionen att ytterligare ändringar i taxerings- och uppbördsförfattningarna kommer att tas upp i anslutning till den kommande lagstiftningen rörande utbrytningen av skatteavdelningarna ur länsstyrelserna. Även det samband mellan kommunal taxering och kommunal besvärsrätt som aktualiseras av slopandet av utbotaxeringen kommer att tas upp senare.

Beskattningen av medlem i bostadsrättsförening, restitutionsränta och vittnesersättningar

Prop. 1985/86:150 bil. 1, SkU 1985/86:50; SFS 1986:473-480

Fr.o.m. 1988 års taxering slopas den individuella beskattningen av medlem i bostadsrättsförening. Vidare görs räntan på restituerade skatte- och avgiftsbelopp skattefri samtidigt som den nuvarande räntesatsen halveras. Skattefrihet införs också för vissa vittnesersättningar o.d. för inställelse vid domstolar och andra myndigheter.

Fastighetsskatten

Prop. 1986/87:45 och 48, SkU 1986/87:16; SFS 1986:1246

Fr.o.m. 1988 års taxering höjs fastighetsskatten från 2 till 2,5 % av taxe-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

ringsvärdet för konventionellt beskattade hyreshusenheter och hyreshus på lantbruksenhet (prop. 1986/87:48).

Vidare har ett förtydligande tillägg gjorts angående skattens beräkning, som främst gäller stat och kommun som är befriade från inkomstskatt. För dessa skall fastighetsskatten beräknas som om befrielse från inkomstskatt inte hade förelegat (prop. 1986/87:45).

Vissa inkomstskattefrågor
Prop. 1986/87:45, SkU 1986/87:15; SFS 1986:1243-1245

Stipendier

Den tidsbegränsade lagstiftningen om skattefrihet för vissa stipendier — främst fackliga stipendier — har permanentats. Bestämmelserna har tagits in i 19 § KL.

Existensminimireglerna

Punkt 1 av anvisningarna till 50 § KL har ändrats i fråga om de s k existensminimireglerna för barnfamiljer så att barnbidrag och flerbarnstillägg i fortsättningen skall räknas med i den inkomst som läggs till grund för bestämmandet av avdrag för nedsatt skatteförmåga, samtidigt som normalbeloppet för barn ökas med ett belopp som motsvarar barnbidraget år 1986 för ett barn. Syftet är att undvika att reala ökningar och minskningar av barnbidraget påverkar existensminiminivån i skattehänseende.

Extra avdrag för folkpensionärer

Bestämmelserna i punkt 2 av anvisningarna till 50 § KL om extra avdrag för folkpensionärer har anpassats till den tidigare beslutade ändringen av den statliga inkomstskatten för 1987 (1988 års taxering), varigenom ett grundavdrag har ersatt det förutvarande nollskiktet i botten på statsskatteskalan (prop. 1985/86:130, SkU 40).

Avdrag för reparation och underhåll

Ett tekniskt tillägg har gjorts till 25 § KL som begränsar rätten till avdrag för reparation och underhåll av annan fastighet när statliga lån eller bidrag har beviljats.

Ikraftträdande

Samtliga nu nämnda ändringar i KL skall tillämpas fr.o.m 1988 års taxering.

Församlingsskatten

Fr.o.m. 1989 års taxering slopas kravet på mantalsskrivning i riket för att den som inte tillhör svenska kyrkan skall få nedsättning av församlingsskatten.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Bilförmån

Prop. 1986/87:46, SkU 1986/87:9 och 19; SFS 1986:1199, 1200 och 1387-1389

Systemet för beskattning av bilförmån har schabloniserats. I fortsättningen skall förmånen av en helt fri bil värderas till 22 % av nybilspriset för senaste årsmodellen av bilen året före beskattningsåret eller — om bilen är äldre än tre år — 18 % av samma pris. Värdet av extrautrustning — här bortses dock från mobiltelefon — överstigande 20 000 kr. skall läggas till nybilspriset. RSV kommer att ställa samman aktuella marknadspriser på de olika bilmodeller som marknadsförs.

Förmånsvärdet skall sättas ned om den skattskyldige bekostat allt drivmedel, om förmånen utgått bara under en del av året eller om den skattskyldige utgett ersättning för förmånen. Vidare får — om det finns synnerliga skäl — förmånsvärdet jämkas uppåt eller nedåt. De särskilda regler som gäller för fåmansföretag ändras inte.

Arbetsgivaravgifter skall beräknas på förmånsvärdet utan hänsyn till eventuell jämkning. Arbetsgivaren skall innehålla preliminärskatt på detta värde och ange det i kontrolluppgift.

De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 1987 och blir således tillämpliga fr.o.m. 1988 års taxering.

Värdering av aktier vid kapitalbeskattningen m.m.

Prop. 1986/87:54, SkU 1986/87:12; SFS 1986:1197 och 1198

Mot bakgrund av den kritik som med olika utgångspunkter riktats mot effekterna av arvs- och gåvobeskattningen, framför allt vid stora aktieinnehav, har flera ändringar genomförts i reglerna. För att tillmötesgå kravet på att den latenta reavinstskatten skall beaktas vid aktievärderingen skall börsnoterade aktier tas upp till 75% av marknadsvärdet. Vidare skall OTC-aktier och andra liknande aktier tas upp till 30% av marknadsvärdet. Ej noterade aktier i börsbolag och OTC-bolag skall värderas enligt samma grunder som de noterade aktierna i bolaget. Samma värderingsprinciper för ett och samma aktieslag skall tillämpas också vid förmögenhetsbeskattningen.

De nya reglerna innehåller också nya skatteskalor. Bl.a. har de högsta skattesatserna vid arvs- och gåvobeskattningen sänkts. Vidare har de skattefria grundavdragen för efterlevande make och barn fördubblats. Även för mottagare i klass II och III har grundavdraget höjts.

I fråga om förmögenhetsbeskattningen skall de nya reglerna tillämpas fr.o.m. 1988 års taxering. På arvs- och gåvoskatteområdet skall de nya bestämmelserna tillämpas om skattskyldigheten inträder efter utgången av år 1986.

Dubbelbeskattningsavtal

Jamaica (prop. 1985/86:69, SkU 1985/86:19; SFS 1986:76 och 733)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Pakistan (prop. 1985/86:172, SkU 1985/86:48; SFS 1986:595 och 732)
Tyska Demokratiska Republiken (prop. 1986/87:15, SkU 1986/87:2; SFS 1986:1026 och 1082
Folkrepubliken Kina (prop. 1986/87:17, SkU 1986/87:3; SFS 1986:1026 och 1083)
Gränsgångaravtal med Danmark (prop. 1985/86:174, SkU 1985/86:51; SFS 1986:640)

Dubbelbeskattningsavtalen med *Jamaica* och *Pakistan* har trätt i kraft och skall tillämpas på inkomstskatter på inkomster som förvärvas den 1 januari 1987 eller senare.

Dubbelbeskattningsavtalet med *Tyska Demokratiska Republiken* har trätt i kraft och tillämpas beträffande skatt på inkomst som förvärvas den 1 januari 1987 eller senare och på förmögenhet som innehas den 31 december 1987 eller senare.

Dubbelbeskattningsavtalet med *Folkrepubliken Kina* har trätt i kraft och tillämpas beträffande inkomst som förvärvas under beskattningsår som börjar den 1 januari 1986 eller senare.

Enligt en av riksdagen antagen överenskommelse med *Danmark* om beskattningen av s.k. gränsgångare mellan länderna skall de personer som är bosatta i det ena landet och pendlar till ett arbete i enskild tjänst i det andra landet även i fortsättningen beskattas i det land där de är bosatta.

Taxering och uppbörd m.m.

Uppbörden av kvarskatt
Prop. 1985/86:150 bil. 1, SkU 1985/86:50; SFS 1986:474

Inbetalningen av kvarskatt skall i fortsättningen förläggas till ett enda tillfälle, den 18 april året efter taxeringsåret. Vidare skall kvarskatt som innehållits av en arbetsgivare redovisas i en särskild uppbördsdeklaration. Kvarskatten skall betalas in till ett särskilt postgirokonto hos länsstyrelsen avsett enbart för sådan skatt. De nya bestämmelserna skall tillämpas i fråga om kvarskatt som skall betalas år 1987 och senare.

Kontrolluppgiftsskyldighet för vuxenutbildningsnämnderna
Prop. 1985/86:150 bil. 1, SkU 1985/86:50; SFS 1986:489

Vuxenutbildningsnämnderna åläggs att fr.o.m. 1987 års taxering lämna kontrolluppgift för studiehjälp, vuxenstudiestöd och den timersättning som utgår i samband med grundläggande svenskundervisning för invandrare.

Utsökningsregisterlag
Prop. 1985/86:155, LU 1985/86:36; SFS 1986:617 och 618

Riksdagen har antagit en ny lagreglering för det ADB-register som används inom exekutionsväsendet, det s.k. utsökningsregistret. Den nya lagen innebär i huvudsak en kodifiering av tidigare ordning. Registret skall innehålla olika

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

uppgifter som behövs för att kronofogdemyndigheterna skall kunna fullgöra sina åligganden och huvudsakligen användas i kronofogdemyndighetens exekutiva verksamhet. Det skall också användas i samband med avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter och för kontroll och utredningar vid bestämmande och uppbörd av skatter, tullar och avgifter. RSV, kronofogdemyndigheterna, generaltullstyrelsen, länsstyrelserna och de lokala skattemyndigheterna får i varierande utsträckning terminalåtkomst till registret.

Förhandsbesked i socialavgiftsfrågor m.m.
Prop. 1986/87:16, SfU 1986/87:4, SkU 1986/87:11 och 19; SFS 1986:1137-1139, 1288 och 1387 (jfr. även 1389)

Riksdagen har antagit nya regler som bygger på socialavgiftsutredningens betänkande Företagarregistrering — klarare regler för socialavgifter (Ds S 1985:1). Bl.a. skall lokal skattemyndighet på en gemensam begäran av parterna i ett arbetsavtal under vissa förutsättningar lämna bindande förhandsbesked angående skyldigheten att erlägga sociala avgifter. Samtidigt ändras behörighetsreglerna för de lokala skattemyndigheterna i fråga om besked angående skatteavdrag m.m. och anpassas till de nya bestämmelserna om förhandsbesked angående socialavgifter. Vidare får de lokala skattemyndigheterna under vissa omständigheter efterge en arbetsgivares betalningsskyldighet för arbetsgivaravgifter.

Dessutom innebär de nya reglerna att den som arbetar här i landet för en utländsk arbetsgivare får träffa avtal med denne om att han eller hon själv skall betala egenavgifter för den ersättning som arbetsgivaren utger. I sådana fall blir arbetstagaren skyldig att lämna uppgift härom i sin självdeklaration.

Även i fråga om s.k. likställighetsavtal — dvs. en överenskommelse om att arbetsgivaravgifter skall betalas i stället för egenavgifter för ett arbete som utförts under förhållanden som normalt bort föranleda egenavgifter — skall uppgift lämnas i självdeklarationen av den som utfört arbetet. Dessutom skall den som betalat ut ersättning som omfattas av likställighetsavtal redovisa ersättningen i kontrolluppgift.

Beträffande redaravgift ändras den tidpunkt vid vilken årsuppgift senast skall lämnas.

De nya bestämmelserna gäller fr.o.m. den 1 januari 1987. Socialavgiftsutredningens förslag om företagarregistrering tas inte upp i detta sammanhang utan övervägs vidare inom regeringskansliet. Avsikten är att undersöka möjligheterna att kombinera en reform i fråga om skyldigheten att betala socialavgifter med en reform beträffande skyldigheten att göra skatteavdrag och knyta dessa skyldigheter till olika typer av skattsedlar.

Ändringar i taxeringsorganisationen
Prop. 1986/87:47, SkU 1986/87:11 och 19; SFS 1986:1284-1345 och 1387-1389.

Den nya beskattningsorganisationen, som i princip innebär att länsstyrel-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

sernas skatteavdelningar bryts ut ur länsstyrelserna den 1 januari 1987 och bildar egna myndigheter (prop. 1985/86:55, BoU 11), har bl.a. föranlett vissa ändringar i de lagar som reglerar taxeringsarbetet. Enligt de nya bestämmelserna skall RSV leda och ansvara för verksamheten i landet och länsskattemyndigheten leda och ansvara för verksamheten i länet. Regeringen avser att senare ta upp de ändrade ledningsuppdragen och andra frågor som behöver en närmare reglering i en för skatteförvaltningen gemensam instruktion.

Reformer såsom bl.a. slopad kommunal taxering av juridiska personer (prop. 1984/85:70, SkU 23) och slopad utbotaxering av fysiska personer och dödsbon (prop. 1985/86:150, bil. 1, SkU 50) föranleder att mellankommunala skatterätten (MKSR) skall avvecklas till den 1 juli 1988, och samtidigt skall allmänna ombudet för mellankommunala mål upphöra med sin funktion. MKSR:s veksamhet skall i princip fördelas på behöriga länsrätter enligt vanliga forumregler, dvs. på länsrätten i det län där den taxeringsnämnd som fattat det överklagade beslutet hör hemma. För att möjliggöra en samlad bedömning av taxeringarna för koncernbolag skall man dock kunna föra samman mål från olika länsrätter till en och samma länsrätt, om målen gäller frågor som har nära samband med varandra. De nya forumreglerna gäller vid besvär i fråga om 1987 och senare års taxeringar.

Allmänna ombudets uppgifter förs över på länsskattemyndigheterna. Med tanke på behovet att centralt kunna föra processer i särskilda ärendetyper, inte minst i ärenden som rör internationell beskattning, skall RSV kunna ta över uppgiften att föra talan i taxeringsmål. På vilket sätt det allmänna skall företrädas i ärenden om förhandsbesked — för närvarande åligger denna uppgift allmänna ombudet — kommer att tas upp senare.

I överensstämmelse med vad som numera föreskrivs i förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen skall i fortsättningen besvärsskrivelser rörande ett beskattningsbeslut inte ges in till den myndighet eller domstol som har att pröva besvären utan till den myndighet som har meddelat det överklagade beslutet. Den myndigheten har då att ta ställning till om överklagandet skett i rätt tid. Då det gäller beslut av taxeringsnämnd eller fastighetstaxeringsnämnd läggs dock prövningen om besvären skett rättidigt på vederbörande länsrätt med hänsyn till de inte sällan svårtillämpade bestämmelserna om extraordinär besvärsrätt. Vid besvär från länsskattemyndigheten skall besvären ges in direkt till länsrätten och om besvären anförs av en skattskyldig, en fastighetsägare eller en kommun skall besvärsskrivelsen ges in till den lokala skattemyndigheten, som skall överlämna besvärsskrivelsen och övriga handlingar i ärendet till länsrätten. Om ett överklagande föranleder rättelse av beslut av taxeringsnämnd eller fastighetstaxeringsnämnd förfaller överklagandet.

Även besvär över beslut om skattetillägg och förseningsavgift skall ges in till länsrätten om det är länsskattemyndigheten som överklagar och i övriga fall till den lokala skattemyndigheten. Vidare skall ansökningar om extra av-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

drag för nedsatt skatteförmåga, dödsbobefrielse m.m. ges in till lokal skattemyndighet.

Sekretessen för sådana uppgifter som behövs för skattemyndigheternas diarieföring av överklaganden till domstol mjukas upp. Härigenom blir det möjligt för den lokala skattemyndigheten att i diariet över inkomna besvär registrera från vem handlingen har inkommit eller till vem den har expedierats och vad handlingen rör.

Därutöver har vissa följdändringar gjorts i bl.a. taxeringslagen med anledning av slopandet av den kommunala garanti- och utbobeskattningen. Vidare inrättas en befattning som taxeringsnämndsombud som skall fatta beslut om taxering i fråga om sådana självdeklarationer som inte ger anledning till avvikelse. En annan ändring innebär att skatteregistret tillförs vissa nya kategorier av uppgifter om bankräntor m.m.

Riksdagen har även godkänt ett principförslag till ett nytt taxeringsförfarande som bl.a. innebär att taxeringsbeslut skall fattas av länsskattemyndigheterna och de lokala skattemyndigheterna och inte av taxeringsnämnderna. I vissa fall, främst vid omprövning av tidigare taxeringsbeslut, skall en skattenämnd bestående av bl.a. lekmän medverka. Vidare skall möjligheterna till omprövning vidgas väsentligt. Det allmännas talan i skattemål skall i princip vara en uppgift för beskattningsmyndigheterna. Avsikten är att denna reform skall utredas ytterligare och genomföras tidigast vid 1990 års taxering.

Exekutionsväsendets organisation
Prop. 1986/87:52, LU 1986/87:12

Riksdagen har godkänt ett förslag till ny organisation för exekutionsväsendet som innebär att antalet kronofogdemyndigheter minskas till 24, en i varje län. Utanför den administrativa centralorten är det meningen att verksamheten skall bedrivas från s.k. kronokontor med i huvudsak samma personal och samma geografiska spridning som tidigare. Riksskatteverket skall leda verksamheten i landet. Den medborgerliga insynen i verksamheten förstärks genom att de nya kronofogdemyndigheterna leds av en styrelse där lekmän ingår. En organisationskommitté skall förbereda omorganisationen som skall träda i kraft den 1 juli 1988.

Tidpunkten för avlämnande av självdeklaration vid 1987 års taxering m m
Prop. 1986/87:64, SkU 1986/87:14; SFS 1986:853

Mot bakgrund av att vissa förseningar uppkommit i förberedelsearbetet inför 1987 års taxering på grund av stridsåtgärderna på den offentliga arbetsmarknaden under hösten 1986 har den senaste tidpunkten för att avlämna självdeklaration ändrats till den 10 mars. Vidare har den senaste tidpunkten för att sända ut slutskattesedel avseende 1986 års taxering förskjutits från den 15 till den 31 december.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Övrigt

Näringsförbud

Prop. 1985/86:126, NU 1985/86:22; SFS 1986:436 och 437

Riksdagen har antagit en lag om näringsförbud som ersatt de gällande bestämmelserna härom i konkurslagen och som innebär att förutsättningarna för näringsförbud utvidgas. Enligt den nya lagen får, om det är påkallat från allmän synpunkt, näringsförbud även meddelas den som i egenskap av enskild näringsidkare grovt åsidosatt vad som ålegat honom i näringsverksamhet och därvid gjort sig skyldig till brottslighet som inte är ringa eller i avsevärd omfattning underlåtit att betala skatter, tullar eller avgifter.

Förskotten till kommunerna

Prop. 1985/86:150 bilaga 1, FiU 1985/86:29 och 30; SFS 1986:494, 495 och 500

För att höjningen av det kommunala grundavdraget till 9 000 kr inkomståret 1987 och till 10 000 kr fr.o.m. inkomståret 1988 skall påverka förskotten till kommunerna redan fr.o.m. 1987 har riksdagen beslutat att förskotten för 1987 och 1988 skall beräknas på ett skatteunderlag som har omräknats med hänsyn till höjningen av grundavdraget. Även folkpensionärernas extra avdrag skall beaktas på ett schablonmässigt sätt i detta sammanhang.

Vidare har skatteutjämningsavgiften, som för år 1986 uppgick till 14 öre per skattekrona i normala fall, höjts för landstingskommuner till 24 öre per skattekrona och för kommunerna till 37 öre per skattekrona till den del avgiften inte överstiger 135 % av medelskattekraften. Liksom tidigare skall dessutom en progressiv avgift tas ut av de kommuner vars skatteunderlag överstiger 135 % av medelskattekraften, samtidigt som de kommuner som fått bidrag 1986 för att sänka skattesatsen får en motsvarande kompensation för 1987.

För att minska påfrestningarna för kommuner och landstingskommuner med en besvärlig ekonomisk situation har ramen för extra skatteutjämningsbidrag höjts. Vidare har aviserats en särskild kompensation till kommunerna år 1989 för det inkomstbortfall som uppstår till följd av slopandet av garantibeskattningen m.m.

I juni 1984 beslöt riksdagen om särskilda likviditetsindragningar från kommuner och företag som skulle inbetalas i augusti 1984 och januari 1985. Avsikten var att dessa medel skulle återbetalas vid utgången av år 1986. Riksdagen har nu beslutat att återbetalningen i stabiliseringssyfte skall uppskjutas till den 30 april 1987, en tidpunkt som bedömts som lämpligare med hänsyn bl a till att fyllnadsinbetalningarna av skatt då ger ett betydande överskott på statsbudgeten.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Investeringsfonderna m.m.
Prop. 1985/86:150 bil. 1, SkU 1985/86:50; SFS 1986:481-486

Skyldigheten för statens industriverk (SIND) och länsstyrelserna att föra register över allmänna investeringsfonder, vinstfonder, särskilda investeringsfonder och förnyelsefonder har tagits bort. Därmed har också SIND:s formella roll som tillsynsmyndighet slopats. För SIND — men inte för länsstyrelserna — har dessutom skyldigheten att föra register över allmänna investeringsreserver slopats.

Vidare har man, i stället för den nuvarande kopplingen av inbetalningsdagen till tidpunkten för deklarationens avlämnande, fr.o.m. 1987 års taxering infört ett system med fasta inbetalningsdagar, den 30 april resp. den 15 februari beroende på när räkenskapsåret avslutats. Mot avgift skall även vissa försenade inbetalningar godtas.

I syfte att avveckla kvarvarande arbetsmiljöfonder, särskilda investeringsfonder och investeringskonton för skog enligt 1974 års lagstiftning skall dessa fonder och konton återföras till beskattning. Återföringen skall normalt ske vid 1989 års taxering eller — när företaget på grund av förlängt räkenskapsår inte taxeras detta år — vid 1990 års taxering.

Frisläpp av investeringsfonder
SFS 1986:738 och 769

Regeringen har beslutat om ett nytt frisläpp av de allmänna investeringsfonderna. Olika villkor har därvid uppställts för investeringar i storstadsområdena, i stödområdena och i övriga landet. För storstadsområdenas del, där investeringsfonderna för närvarande får användas för byggnads- och markarbeten som utförts t.o.m. den 31 mars 1987, förlängs frisläppet inte alls. För stödområdena och övriga landet innebär beslutet att frisläppet förlängs ett år. Avsättningar t.o.m. 1987 års taxering (bokslut t.o.m. den 31 december 1986) får användas för byggnads- och markarbeten som utförs före utgången av mars 1988. I fråga om stödområdena omfattar frisläppet vidare inventarier som levereras före utgången av mars 1988, och dessutom medges 10 % investeringsavdrag för utgifter för byggnads- och markarbeten.

Även i förordningen (1983:55) om frisläpp av särskilda investeringsfonder har vissa ändringar gjorts, närmast av teknisk karaktär (SFS 1986:769).

Frågor inför den allmänna fastighetstaxeringen 1988
Prop. 1985/86:160, SkU 1985/86:44; SFS 1986:258

Inför 1988 års fastighetstaxering, som gäller hyreshus-, industri-, exploaterings- och specialenheter, har vissa regeländringar genomförts, bl.a. beträffande hur exploateringsmark skall taxeras och vilken byggnadstyp växthus och djurstall skall hänföras till. Vidare skall byggnader som ingår i överförings- eller distributionsnätet för vatten samt värmecentraler och an-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

läggningar för förvaring av radioaktivt avfall undantas från skatteplikt. Vissa mindre ändringar har också genomförts i fråga om värderingen av hyreshusenhet samt vattenkraftverk och värmekraftverk. Nya regler har införts angående fastighetsägares skyldighet att lämna uppgift om hyror etc., medan däremot skyldigheten att lämna uppgift om den senaste köpeskillingen för fastigheten har slopats. Vidare har tidpunkten för allmän fastighetsdeklaration flyttats till den 1 december året före taxeringsåret och frågan om förseningsavgift vid allmän fastighetstaxering avvisats.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30

Prenumerera på **Svensk Skattetidning** med **Skatteaktuellt**

En tidskrift för Er som vill vara informerad om allt väsentligt som händer på skatteområdet. Den ger initierade kommentarer till lagstiftning och rättspraxis, till direktiv, utredningar, propositioner och regeringsrättsutslag.

Helårspremumeration
för 10 nummer 385:-

Beställ snarast!

Redaktör och ansvarig utgivare:
Regeringsrådet Rolf Engblom
Redaktionskommitté:
F. d. generaldir. Gösta Ekman, RSV, dir. Erik Eklund, Sv:s Industriförbund, prof. Nils Mattsson, Uppsala univ., regeringsrådet Göran Wahlgren och dir. Stephan Tolstoy samt bankdir. Olle Roos, som också presenterar högaktuell information, *Skatteaktuellt,* i en särskild bilaga.

Jag beställer härmed en helårsprenumeration för 1987 av Svensk Skattetidning. Pris 385:- inkl moms. Sänd in talongen till AB P. A. Norstedt & Söners Förlag, Tidskriftsavdelningen, Box 2052, 103 12 Stockholm. Tel 08/789 31 79.

Namn/firma _____

Adress _____

Postnummer _____ Postadress _____

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:21:30